

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมนั้น อาจมีกรณีที่ต้องกระทำการใดๆอันกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน เช่น การจับกุม การตรวจค้น หากเจ้าหน้าที่รัฐมุ่งแต่จะปราบปรามผู้กระทำความผิดโดยละเลยสิทธิของผู้ต้องหาหรือผู้กระทำความผิดที่จำเป็นจะต้องคำนึงถึงควบคู่กันไปในการปฏิบัติหน้าที่อาจทำให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้นพื้นฐานอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบังคับโทษทางอาญาแก่ผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นโทษที่รุนแรงนั้นจำเป็นต้องผ่านขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมเพื่อนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ให้ปราศจากข้อสงสัยตามสมควรว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดจริงมิใช่ด่วนตัดสินด้วยการใช้กำลังหรือใช้อาวุธประหารชีวิตให้ผู้ที่ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดถึงแก่ความตายโดยไม่มีโอกาสชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใดๆมาอ้างอิงอันเป็นการฝ่าฝืนต่อหลักการสากล อาทิ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights : ICCPR) ข้อ 6 ซึ่งระบุว่า “มนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะมีชีวิตมาแต่กำเนิด สิทธินี้ต้องได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย บุคคลจะต้องไม่ถูกทำให้เสียชีวิตโดยอำเภอใจ” รวมทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ ซึ่งบัญญัติว่า “การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้” และมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้” การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ แม้อ้างว่าเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง แต่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของประชาชนเกินสมควร จึงไม่อาจกระทำได้

การที่เจ้าหน้าที่รัฐใช้ความรุนแรงหรืออาจถึงขั้นใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายเข้าจัดการกับผู้เจ้าหน้าที่รัฐเชื่อหรืออ้างว่าเป็นผู้กระทำความผิด รวมถึงกรณีที่เจ้าหน้าที่รัฐลงมือสังหารผู้ต้องสงสัยหรือผู้ต้องหาในคดีอาญาโดยอ้างว่าเป็นการกระทำวิสามัญฆาตกรรม แม้คนในสังคมส่วนหนึ่งอาจถูกกระแสวิพากษ์วิจารณ์คล้อยด้วยความสะใจ แต่ก็ควรทบทวนพิจารณาว่าการปล่อยให้

เจ้าหน้าที่รัฐใช้ความรุนแรงหรือวิธีการที่ผิดกฎหมายโดยอ้างว่าเพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่รัฐเป็นผู้กระทำผิดต่อกฎหมายเสียเอง อันจะทำให้เป็นการยากที่จะให้ประชาชนแสวงหาแบบอย่างของการรักษากฎหมายโดยชอบด้วยกฎหมายนั้น อีกทั้งพฤติกรรมที่ไม่ชอบธรรมดังกล่าวยังอาจลุกลามไปเกิดเหตุพลัดหลงเป็นผลร้ายแก่สุจริตชนด้วย เพราะมิได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องชอบธรรมในการกระทำนั้น ชำรายเมื่อเกิดพฤติกรรมนั้น ๆ ชำราย เข้าจนสาธารณชนเห็นเป็นเรื่องปกติก็จะยิ่งทำให้เจ้าหน้าที่รัฐที่เคยชินกับวิธีการดังกล่าว ย่ำแย่ในการใช้ความรุนแรงหรือใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายในการปฏิบัติการ เพราะมีความสะดวกมากกว่า และอาจกลายเป็นช่องทางแสวงหาประโยชน์โดยฉ้อฉลจากการใช้อำนาจรัฐนั้นมากขึ้น อันจะส่งผลร้ายยิ่งกว่าอาชญากรรมทั่ว ๆ ไปเสียอีก และในบางกรณีเจ้าหน้าที่รัฐที่ร่วมมือกับผู้กระทำก็อาจอาศัยการวิสามัญฆาตกรรมฆ่าปิดปากผู้ต้องหาเสียเองเพื่อไม่ให้สาวไปถึงต้นตอของการกระทำผิดได้ นอกจากนี้ผลของการใช้ความรุนแรงยังอาจสะท้อนกลับคืนมายังเจ้าหน้าที่รัฐรายอื่น ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนั้นด้วยเพราะผู้ก่ออาชญากรรมก็อาจใช้ความรุนแรงตอบโต้เพื่อเอาตัวรอดเช่นกัน ผลสุดท้ายก็จะส่งผลกระทบต่องานของสภามหาชนและหลักนิติธรรมของสังคม

ดังที่อธิบายในบทที่ ๓ และบทที่ ๔ ถึงขั้นตอนกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นจากการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่และการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำการดังกล่าว จะเห็นได้ว่ากฎหมายไทยได้มีวิวัฒนาการในการวางมาตรการตรวจสอบและดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่รัฐในกรณีดังกล่าวอย่างเข้มงวดขึ้นตามลำดับ จากเดิมที่การชันสูตรพลิกศพกระทำโดยพนักงานสอบสวนและแพทย์โดยลำพังมาเป็นกำหนดให้พนักงานอัยการและพนักงานฝ่ายปกครองชั้นผู้ใหญ่ต้องเข้าร่วมในการชันสูตรด้วย และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๙) ได้เพิ่มเติมบทบัญญัติให้พนักงานอัยการเข้าร่วมกับพนักงานสอบสวนในการทำสำนวนสอบสวนซึ่งแตกต่างหากจากการร่วมชันสูตรพลิกศพและร่วมทำสำนวนชันสูตรพลิกศพ ทั้งนี้เพื่อเป็นการถ่วงดุลอำนาจของพนักงานสอบสวนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ให้ใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจพวกเดียวกันเองที่เป็นผู้กระทำการวิสามัญฆาตกรรม อย่างไรก็ดี แม้กฎหมายจะได้วางมาตรการตรวจสอบไว้อย่างรัดกุมในระดับหนึ่ง แต่การดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายดังกล่าวยังมีสภาพปัญหาอยู่มากในทางปฏิบัติ โดยอาจประมวลเป็นบทสรุป ดังต่อไปนี้

๑. ระบบชันสูตรพลิกศพของไทยเป็นระบบตำรวจ (Police system) โดยให้อำนาจการตัดสินใจต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับพนักงานสอบสวนในการชันสูตรพลิกศพเป็นสำคัญ แพทย์เป็นเพียงผู้ช่วยเหลือพนักงานสอบสวนในการชันสูตรพลิกศพ แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

จะบัญญัติให้ การชันสูตรพลิกศพกรณีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่า ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ต้องประกอบด้วยบุคคล ๔ ฝ่าย ได้แก่ แพทย์ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ พนักงานฝ่ายปกครอง เพื่อถ่วงดุลอำนาจให้การชันสูตรพลิกศพเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส แต่ในทางปฏิบัติบุคคลฝ่ายอื่นที่เข้าร่วมชันสูตรพลิกศพกับพนักงานสอบสวนยังขาดความรู้ ความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมในบทบาทของตน ทำให้เจตนาธรรมที่จะให้ช่วยตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง อีกทั้งแพทย์ยังขาดความรู้ในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและความรู้ในการชันสูตรพลิกศพในสถานที่เกิดเหตุ ทั้งยังมีประเด็นเรื่องการขาดการประสานงาน การขาดองค์ความรู้และประสบการณ์อย่างแท้จริงในขั้นตอนการชันสูตรพลิกศพในที่เกิดเหตุ การเก็บพยานหลักฐาน ซึ่งเป็นอุปสรรคทำให้การชันสูตรพลิกศพไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างถูกต้องเหมาะสม อันส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการชันสูตรพลิกศพ เช่น การเคลื่อนย้ายศพ การมีบุคคลอื่นแต่ละต้องศพ เป็นต้น

๒. การแบ่งแยกขั้นตอนการชันสูตรพลิกศพ และการสอบสวนออกจากกันทำให้กระบวนการค้นหาความจริงไม่ต่อเนื่องและโปร่งใส การทำสำนวนชันสูตรพลิกศพแยกต่างหากจากการทำสำนวนสอบสวน แม้ภายหลังจะนำมาประกอบกันแต่ทำให้เกิดการแยกส่วนในการค้นหาความจริงในภาพรวม บุคลากรที่เกี่ยวข้องของแต่ละฝ่ายไม่ว่าจะเป็นพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการผู้รับผิดชอบในสำนวนชันสูตรพลิกศพกับสำนวนสอบสวนก็เป็นคนละคนกัน และไม่มีช่องทางที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันได้ อันลดทอนประสิทธิภาพในการที่จะร่วมมือกันค้นหาความจริงทำให้คดีเมื่อเข้าสู่ศาลแล้ว ศาลมักยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่รัฐที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

๓. พนักงานอัยการยังไม่ได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนในการเข้าร่วมสอบสวนตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ ทำให้เกิดการละเลยในทางปฏิบัติ และปล่อยให้พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทำสำนวนแต่ฝ่ายเดียว พนักงานอัยการเพียงเข้าร่วมในการสอบปากคำพยานให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น หากพิจารณาจากตัวบทกฎหมาย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๕/๑ ก็ให้อำนาจพนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบโดยพนักงานอัยการอาจให้คำแนะนำ ตรวจสอบพยานหลักฐาน ถามปากคำ หรือสั่งให้ถามปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้องได้เท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจพิจารณาทำความเห็นในสำนวนหรือควบคุมการทำสำนวนแต่ประการใด ดังนั้น เมื่อคดีมาถึงชั้นพิจารณาตัดสินคดีของพนักงานอัยการหรืออัยการสูงสุดจึงต้องรับฟังข้อเท็จจริงต่าง ๆ จากสำนวนที่พนักงานสอบสวนรวบรวมมาอันเป็นเหตุให้มักจะ

ต้องมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีลอยตามความเห็นของพนักงานสอบสวน โดยไม่สามารถทำหน้าที่ถ่วงดุล ตรวจสอบการใช้อำนาจของพนักงานสอบสวนได้อย่างสมบูรณ์ตามที่สังคมคาดหวัง

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้ระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายมีประสิทธิภาพดีขึ้น จึงเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน โดยแยกพิจารณาเป็นการดำเนินการในเชิงนโยบายและการดำเนินการในเชิงปฏิบัติ ดังนี้

๑. การดำเนินการในเชิงนโยบาย

ก. การบูรณาการกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย โดยสร้างระบบการรวบรวมพยานหลักฐานจากการชันสูตรพลิกศพ การไต่สวนชันสูตรพลิกศพ และการสอบสวนให้สอดคล้อง ส่งต่อเป็นกระบวนการเดียวกัน เพื่อความรวดเร็ว โปร่งใสในการแสวงหาพยานหลักฐานและได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ครบถ้วน สามารถตอบข้อสงสัยของสังคมได้ว่าเจ้าหน้าที่รัฐกระทำทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยกำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมการทำสำนวนชันสูตรพลิกศพและสำนวนสอบสวน นอกเหนือจากอำนาจในการเข้าร่วมทำสำนวนกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ วรรคสี่ แม้พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานอัยการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ วรรคหก และพนักงานอัยการอาจให้คำแนะนำ ตรวจสอบพยานหลักฐาน ถามปากคำ หรือสั่งให้ถามปากคำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๕/๑ แต่ก็ไม่มีหลักเกณฑ์สภาพบังคับหรือโทษของการฝ่าฝืนคำแนะนำของพนักงานอัยการดังที่เป็นอยู่ เพื่อป้องกันการที่พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจเช่นเดียวกับผู้ต้องหา ทำสำนวนไปในทางที่เอื้อประโยชน์แก่พวกพ้องเดียวกัน นอกจากนี้การรวมการชันสูตรพลิกศพและการสอบสวนให้เป็นขั้นตอนเดียวยังทำให้เกิดความเป็นเอกภาพในการรวบรวมพยานหลักฐาน และความรวดเร็วในการสอบสวน โดยอาจเพิ่มความโปร่งใสในการตรวจสอบด้วยการเปิดช่องให้บุคคลอื่นเพื่อประโยชน์ของผู้ตายเข้ามามีส่วนร่วมในการชันสูตรพลิกศพและกระบวนการพิจารณาของศาลในการไต่สวนชันสูตรพลิกศพตามสมควร

ข. ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบปฏิบัติให้แพทย์นิติเวชมีบทบาทและอำนาจหน้าที่เต็มในการชันสูตรพลิกศพ เนื่องจากเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นพยานหลักฐานที่บิดเบือนได้ยากหากรวบรวมมาอย่าง

ถูกต้องตามขั้นตอน อีกทั้งยังเป็นผู้ไม่มีส่วนได้เสียกับการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐที่ทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต่างจากพนักงานสอบสวนที่โดยทั่วไปแล้วพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่พบศพนั้นอยู่ซึ่งกฎหมายให้เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการทำสำนวนชั้นสูตรพลิกศพมักเป็นพนักงานสอบสวนที่อยู่ในท้องที่หรือสถานีตำรวจเดียวกันกับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ทำการวิสามัญฆาตกรรมนั่นเอง ทำให้มีโอกาสที่จะผ่อนปรนหรือมีโอกาสที่ผู้ต้องหาในคดีวิสามัญฆาตกรรมดังกล่าวจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานในสำนวนได้

ค. ปรับปรุงการมีส่วนร่วมของฝ่ายผู้ตายในการชันสูตรพลิกศพและการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 150 วรรคสอง จะกำหนดให้พนักงานสอบสวนมีหน้าที่แจ้งให้สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล หรือญาติของผู้ตายอย่างน้อยหนึ่งคนทราบเท่าที่จะทำได้ แต่ไม่ได้บัญญัติว่าเมื่อฝ่ายผู้ตายซึ่งถือเป็นผู้เสียหายในการตายดังกล่าวทราบแล้วจะมีสิทธิเข้ามามีส่วนร่วมอย่างใดๆ ในการชันสูตรพลิกศพ ซึ่งการมีฝ่ายผู้ตายร่วมอยู่ในการชันสูตรพลิกศพและในกรณีที่ต้องมีการผ่าศพด้วยนั้นจะเป็นการประกันถึงความโปร่งใสในกระบวนการชันสูตรพลิกศพได้อย่างดียิ่งขึ้น โดยฝ่ายผู้ตายอาจมีสิทธิที่จะขอให้บุคคลที่มีความรู้ทางด้านการแพทย์หรือผู้ทรงคุณวุฒิหรือตัวแทนจากองค์กรอิสระต่างๆ เข้าร่วมสังเกตการณ์และเป็นสักขีพยานในการชันสูตรพลิกศพเพื่อจะได้มีโอกาสโต้แย้งในขณะทำการชันสูตรพลิกศพในทันที ทั้งในขั้นตอนของการทำสำนวนสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมก็ควรมีกฎหมายรับรองให้ฝ่ายครอบครัวหรือญาติผู้ตายมีสิทธิได้รับการแจ้งผลการสอบสวนและเข้าถึงข้อมูลในการสอบสวนตามที่เหมาะสม

๒. การดำเนินการในเชิงปฏิบัติ

ก. จัดให้มีคู่มือหรือระเบียบที่วางหลักเกณฑ์ในการร่วมชันสูตรพลิกศพ ทำสำนวนชันสูตรพลิกศพ ใต้วงชันสูตรพลิกศพ และทำสำนวนสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมอย่างละเอียด เพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นแพทย์ พนักงานฝ่ายปกครอง พนักงานอัยการรวมทั้งพนักงานสอบสวนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ อย่างชัดเจนและไม่ให้เนิ่นนานจนเกินไปอันอาจส่งผลกระทบต่อพยานหลักฐานในคดี

ข. กวดขันให้พนักงานอัยการต้องทำหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเต็มที่ในการชันสูตรพลิกศพขั้นตอนต่างๆ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการทำสำนวนใต้วงชันสูตรพลิกศพและสำนวนสอบสวน เพื่อให้สมดังเจตนารมณ์ของกฎหมายในการคานอำนาจของพนักงานสอบสวน

และตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐไม่ให้อ้างการปฏิบัติหน้าที่มาฆ่าผู้อื่นตามอำเภอใจ

ค. จัดให้มีการอบรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการชันสูตรพลิกศพทั้ง ๔ ฝ่าย คือ พนักงานสอบสวน แพทย์ พนักงานอัยการ และพนักงานฝ่ายปกครอง เพื่อสร้างความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่และสร้างความรู้ ความเข้าใจในบทบาทของแต่ละฝ่ายต่อการร่วมกันทำการชันสูตรพลิกศพให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการชันสูตรพลิกศพที่ถูกต้อง

การปราบปรามอาชญากรรมเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองเป็นสิ่งจำเป็นที่สังคมยอมรับ แต่สิ่งที่สังคมคาดหวังควบคู่กันไปคือ การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐจะต้องเป็นไปอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนของผู้อื่นด้วย มิใช่จะอ้างอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่มาริดรอนสิทธิในชีวิตของผู้อื่นแม้ผู้นั้นจะเป็นผู้กระทำความผิดก็ตาม ดังเช่นนโยบายปราบปรามยาเสพติดโดยการประกาศสงครามยาเสพติดในปี ๒๕๔๖ เป็นเหตุให้มีผู้ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจำนวน ๒,๒๗๕ คนถูกฆ่าตาย หรือกรณีการปะทะกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๗ ที่มีสยิดกรือเะเซะ ที่ทำให้กลุ่มผู้ก่อการไม่สงบเสียชีวิตทั้งหมดรวม 32 คน หรือเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารได้จับกุมประชาชนที่มาชุมนุมเดินขบวนเรียกร้องให้มีการปล่อยตัวผู้ต้องหาที่อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส โดยนำตัวขึ้นรถบรรทุกในสภาพนอนทับซ้อนกันหลายชั้นเพื่อไปส่งยังค่ายทหารในจังหวัดปัตตานี ทำให้มีผู้เสียชีวิตจากการขาดอากาศหายใจถึง ๗๘ ราย หรือกรณีสลายการชุมนุมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมากถึง ๘๗ คน

ดังนั้น รัฐจึงต้องให้ความสำคัญในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐที่ไปกระทบสิทธิของผู้อื่นดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิที่จะมีชีวิตอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในบรรดาสิทธิมนุษยชนประการต่างๆ และสิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้กลไกการตรวจสอบที่รัฐสร้างขึ้นสามารถดำเนินไปได้สมดังเจตนารมณ์คือ ความตระหนักของบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมที่ต้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนด้วยทัศนคติที่มุ่งคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเสมอภาค ไม่เลือกว่าประชาชนคนนั้นเป็นใคร เพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่รัฐใช้อำนาจตามอำเภอใจอย่างไร้ขอบเขตโดยอ้างว่าเป็นการบังคับใช้กฎหมาย มิฉะนั้นประเทศไทยไม่อาจอ้างได้ว่าเป็นรัฐที่ยึดหลักนิติธรรม